- *Πέτρες στις τσέπες του* στο Θέατρο Ιλίσια – Βολανάκης-

ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΣΧΗΜΑ

Της Ειρήνης Μουντράκη

Συχνά στο θέατρο συμβαίνει η επιλογή ενός συγκεκριμένου έργου να αποτελεί ένα πρόσχημα. Ένα πρόσχημα για να υπηρετήσει τις ανάγκες, τις φιλοδοξίες ή ακόμη και για να ανταποκριθεί στις δυνατότητες του σκηνοθέτη, του ηθοποιού ή των συντελεστών σε μια συγκεκριμένη χρονική και καλλιτεχνική στιγμή. Το κείμενο σ' αυτές τις παραστάσεις αποτελεί το όχημα, το μέσο της απόδειξης και της εκπλήρωσης του επιθυμητού σκοπού. Η παράσταση και η επιλογή του έργου δεν υπακούει σε κανόνες ρεπερτορίου αλλά υπαγορεύεται από προσωπικές ανάγκες και οραματισμούς. Το γεγονός αυτό από τη φύση του όχι μόνο δεν είναι αρνητικό αλλά είναι απόλυτα κατανοητό και θεμιτό. Δικαιολογείται από την ανήσυχη δημιουργική φύση του καλλιτέχνη και αποτελεί έναυσμα δημιουργίας. Όταν οι στόχοι είναι αντικειμενικοί, καλά ζυγιασμένοι και ανταποκρίνονται στις δυνατότητες του καλλιτέχνη τότε έχουμε εξαιρετικά θετικά αποτελέσματα. Πρόβλημα διαπιστώνεται όταν ο δημιουργός υπερεκτιμά τις δυνατότητες του ή όταν το όραμα του στην πραγμάτωση του αποδεικνύεται μια ακόμη κοινοτυπία ή εμφανίζεται απογυμνωμένο, στείρο από οποιαδήποτε μορφή έμπνευσης.

Αυτό δεν συνέβη στην παράσταση του θεάτρου Ιλίσια-Βολανάκης. Το έργο της Marie Jones *Πέτρες στις τσέπες του* αποτελεί πράγματι ένα πρόσχημα. Ένα πρόσχημα για την μεταφράστρια και υπεύθυνη της διασκευής, Μιμή Ντενίση, για τον σκηνοθέτη και ηθοποιό Δημήτρη Λιγνάδη και για τον ηθοποιό Κωνσταντίνο Μαρκουλάκη. Η Μιμή Ντενίση πήρε το κείμενο της Marie Jones και προχώρησε σε μια μετάφραση – διασκευή κρατώντας το θέμα και το πνεύμα αλλά, προχωρώντας στην δημιουργία ενός πρωτότυπου διαλόγου που ανταποκρίνεται στην ελληνική πραγματικότητα και τις απαιτήσεις των δύο πρωταγωνιστών, οι οποίοι με τη σειρά τους εμπλούτισαν το κείμενο με τις δικές τους αναφορές και τα δικά τους σχόλια πάνω στην καθημερινότητα μας. Η δουλειά αυτή έγινε και από τις δύο πλευρές με πολύ μεράκι με αποτέλεσμα, αυτό που παρακολουθούμε να είναι ένα, θα τολμούσα να πω, «πρωτότυπο», σύγχρονο ελληνικό έργο, με άφθονο χιούμορ και σάτιρα. Φυσικά δεν είναι ένα σημαντικό έργο στο οποίο θα διακρίνει κανείς δραματουργικά χαρίσματα

Το *Πέτρες στις τσέπες του* όμως, με κεντρικό άξονα δύο κομπάρσους ηθοποιούς κατά τη διάρκεια των γυρισμάτων μιας χολιγουντιανής υπερπαραγωγής, ακολουθεί μια σίγουρη συνταγή για την επιτυχία. Έχει έξυπνο διάλογο, διασκεδαστική ατμόσφαιρα. τραγούδι, κέφι, πολλές αναφορές στο σήμερα, σατιρίζει με χιούμορ τους καλλιτέχνες, την επιτυχία και την αποτυχία, εμπλέκει το ερωτικό στοιχείο και παράλληλα προσπαθεί να ακουμπήσει φλογερά κοινωνικά προβλήματα, όπως τα ναρκωτικά. Το γεγονός δε πως όλοι αυτοί οι ρόλοι ερμηνεύονται από δύο μόνο ηθοποιούς αποτελεί πρόκληση. Στην πρόκληση αυτή ανταποκρίθηκαν ο Δημήτρης Λιγνάδης και ο Κωνσταντίνος Μαρκουλάκης. Πολύ περισσότερο ο Λιγνάδης που ανέλαβε και την σκηνοθεσία της παράστασης. Σκηνοθεσία ευρηματική, δραστική που στηρίχθηκε κυρίως πάνω στην υποκριτική του εμπειρία και το ένστικτο του.

Δεκατέσσερις ρόλοι για δύο ηθοποιούς που βρίσκονται συνεχώς επάνω στη σκηνή σε μια παράσταση γρήγορων ρυθμών είναι πράγματι ένα δύσκολο εγχείρημα. Η επιτόπια και συνεχής μεταμόρφωση απαιτεί την άρτια κατοχή τεχνικών ετοιμότητας, μιμικής, αμεσότητας και αποθέματα ψυχικής δύναμης. Καθώς μάλιστα επιδιώκεται η συμμετοχή του κοινού και ανοίγεται ένας «διάλογος» μαζί του καθίσταται απαραίτητη η ετοιμότητα και η ικανότητα του ηθοποιού να αυτοσχεδιάζει και να ανταποκρίνεται στα συνεχώς μεταβαλλόμενα δεδομένα. Ωστόσο, τόσο ο Δημήτρης Λιγνάδης όσο και ο Κωνσταντίνος Μαρκουλάκης καταφέρνουν όχι μόνο να ανταποκριθούν αλλά και να απολαμβάνουν την κάθε τους παράσταση δίνοντας τον καλύτερο τους εαυτό. Τραγουδούν, χορεύουν, μεταμορφώνονται με επιτυχία χωρίς κανένα βοηθητικό ενδυματολογικό ή φροντιστηριακό αντικείμενο. Το μινιμαλιστικό κοστούμι τους, που επιμελήθηκε η Έλλη Παπαγεωργακοπούλου, είναι πάντα το ίδιο: ένα παντελόνι, ένα πουκάμισο και μία περούκα.

Ο Κωνσταντίνος Μαρκουλάκης είναι ο Τσάρλυ Κόνλον, ένας νεαρός Ιρλανδός που γράφει σενάρια και κάνει τον κομπάρσο. Από αυτόν μεταμορφώνεται σε σοβαρό και γεμάτο τικ βοηθό σκηνοθέτη, σε ψωνισμένο, επιτυχημένο κινηματογραφικό σκηνοθέτη, σε ιρλανδό χωρικό, σε γέρο δάσκαλο, σε τεθλιμμένο πατέρα. Οι απολαυστικότερες μεταμορφώσεις του όμως είναι αυτές στο ρόλο της απόλυτης χολιγουντιανής σταρ και του μπράβου της,

Ο Δημήτρης Λιγνάδης εκτός από Τζέικ Κουίν, κομπάρσος που δοκίμασε, ατυχώς, την τύχη του και στην Αμερική, γίνεται αλκοολικός γέροκομπάρσος, ναρκομανής νεαρός, εκνευριστική βοηθός σκηνοθέτη, καθηγητής προφοράς της σταρ και ηχολήπτης εθισμένος στην κόκα και στις γυναίκες.

Οι ήρωες δρουν μέσα στο λιτό σκηνικό της Έλλης Παπαγεωργακοπούλου. Ταπετσαρίες στους τοίχους που απεικονίζουν την φύση, ποτάμια, λίμνες, θάλασσα, πεδιάδες, πουλιά, αγελάδες,

ένα πουλμανάκι – καμαρίνι, ένα πλαστικό τραπέζι με καρέκλες και ένας νάνος – αναφορά σε γνωστό φιλμ. Ένα σκηνικό που προεκτείνεται στο φουαγιέ του θεάτρου με κινηματογραφικές αφίσες γνωστών επιτυχημένων ταινιών όπου απεικονίζονται οι δύο κεντρικοί ήρωες και μία προθήκη με αγελάδες που βόσκουν.

Το εξίσου κεφάτο πρόγραμμα της παράστασης επιμελήθηκε η Ιωάννα Μπλάτσου.

Περιοδικό ΑΝΤΙ, τεύχος 781, Παρασκευή 7 Φεβρουαρίου 2003